

Vydavnycho-Polihrafichnyy tsentr "Kyivskyy universytet". – 2005. – 148 s.

14. Sannikov V. Z. Russkyi yazyk v zerkale yazykovoï igry. – Moskva : Yazyki slavianskoi kultury, 2002. – 552 s.

15. Sternin I. A. Vvedeniye v rechevoe vozdeistvie. – Voronezh: AOZT «Polymer», 2001. – 252 s.

16. Shakhovskii V. I. Emotsionalnaia kommunykatsiia cherez yazykovuiu igru // Kommunikativnye issledovaniia 2003: Sovremennaia antologiya / pod red. prof. O.A. Leontovich. – Volgograd : Peremena, 2003. – S. 253–262.

17. Shevchenko Y. S. Stanovleniye kognitivno-kommunikativnoi paradigmy v lynchystike // Visnyk Kharkivskoho nats. un-tu. – 2004. – № 635. – S. 202–205.

18. Attardo S. Semiotics and Pragmatics of Humor Communication // Kommunikativnye issledovaniia 2003: Sovremennaia antologiya / pod red. prof. O.A. Leontovich. – Volgograd: Peremena, 2003. – P. 209–252.

19. Crystal D. Language Play. – L.: Penguin, 1998. – 249 p.

20. Deane P. Grammar in Mind and Brain: Explorations in Cognitive Syntax. – Berlin: Mouton de Gruyter, 1992. – 355 S.

21. Kirschenblatt-Gimblett B. Speech Play. – Philadelphia: PA, University of Pennsylvania Press, 1976. – 376 p.

22. Nilsen D.L.F., Nilsen A.P. Language Play: An Introduction to Linguistics. – Rowley, Massachusetts: Newbury House, 1978. – 249 p.

23. Schwarz M. Kognitive Semantiktheorie und Neuropsychologische Realität. – Tübingen, Basel: Francke, 1996. – 163 S.

24. Sherzer J. Speech Play and Verbal Art. – Austin, TX: Texas University Press, 2002. – 198 p.

25. Wilson C. Jokes. Form, Content, Use and Function. – London: Academic Press, 1979. – 127 p.

26. DCP – Partridge E. A Dictionary of Catch phrases: British and American, from the 16th century to the present day. – London, 2nd edition, Routledge & Kegan Paul, 1985. – 367 p.

27. DSUE – Partridge E., Beale P. A Dictionary of Slang and Unconventional English (Colloquialisms and Catch-phrases, Solecisms and Catachresses, Nicknames and Vulgarisms). 8th edition. – N.Y.: Macmillan Publishing Company, 1984. – 1400 p.

28. JW – Wegryn J. A Barrel Full of Words. A Treasury of Wordplay. – N.Y. : Universe, 2004. – 89 p.

29. FT – Friendstranscripts [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : <http://friends.tktv.net/Episodes1/index.html>

30. MW – Merriam Webster online [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : www.merriam-webster.com

*Анна Тарасюк
(м. Біла Церква)*

УДК 811.111'04'23:22.04

СУГЕСТИВНІ МОВНІ ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ ОБРАЗУ ЖІНКИ В РЕЛІГІЙНОМУ ДИСКУРСІ СЕРЕДНЬОАНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Стаття присвячена сугестивним мовним засобам, які використовують для відтворення образу жінки в релігійному дискурсі середньоанглійської мови. Досліджено витоки поняття релігійного дискурсу та виокремлено ознаки фідеїстичного слова як

складника мовного коду релігійного дискурсу. Визначено зміст поняття «образ» та з'ясовано роль метафори та символу при його формуванні. Розглянуто та проаналізовано образ, який був притаманний для жінки в середньоанглійський період, а також мовні засоби його вираження в сугестивному тексті.

Ключові слова: релігійний дискурс, образ, символ, метафора, засоби виразності.

Постановка проблеми. Постулат, що будь-яка природна мова відображає певний спосіб сприйняття й організації («концептуалізації») світу [1, с. 45–53], зумовлює як увагу до ментальної репрезентації мовних явищ, так і визнання чинника впливу культури на мовну особистість. Християнська лінгвокультура, з одного боку, транскультурна, трансцивілізаційна, а з іншого – неоднорідна як у часовому, так і стадійному аспектах. Тому важко визначити її етнічні, культурні, мовні межі. Взаємини християнських лінгвокультур не були статичними й розвивалися впродовж століть за принципом внутрішньокультурного діалогу [15, с. 1–2].

Мета статті – дослідити сугестивні мовні засоби, використовувані для формування образу жінки в середньоанглійському релігійному дискурсі.

Для досягнення поставленої мети потрібно розв'язати такі **завдання**:

- уточнити поняття «релігійний дискурс» та визначити основні ознаки фідеїстичного слова як складника мовного коду релігійного сугестивного дискурсу;
- визначити поняття «образ» і з'ясувати роль метафори та символу в його формуванні;
- дослідити мовні засоби, що використовують як сугестивні для створення образу «жінка» в біблійних текстах середньоанглійської мови.

Актуальність проблеми зумовлена тим, що сугестія в біблійних текстах середньоанглійського періоду не має достатнього висвітлення та не вичерпує всіх аспектів проблем, пов'язаних із нею.

У межах глобального релігійного дискурсу, зафіксованого у вигляді численних текстів, в обрядах, різноманітних вербальних і невербальних знакових системах, означені взаємини набували характеру тематичного діалогу всередині релігійного супертексту – дискурсу.

Релігійний дискурс визначають як релігійний текст у ситуації реального спілкування [4, с. 120], як систему мовленнєвої взаємодії між індивідами щодо релігійних текстів, а також як тексти, які містять переконання, що поділяються усіма вірянами [15].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасних дослідженнях використовують терміни «релігійний дискурс» (Є. Бобирьова, І. Богачевська, В. Карасик, О. Чернобров, О. Швед), «фідеїстичний дискурс» (С. Воркачов, О. Малікова), «теологічний дискурс» (Ю. Романченко), «теодискурс» (А. Жулінська).

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний американський соціолог Роберт Белла визначив релігію як особливу систему комунікації – «символічну модель, яка формує людський досвід – як пізнавальний, так і емоційний» у розв'язанні найважливіших проблем буття. Основою релігійної комунікації є передавання (трансляція) життєво важливих для людини й суспільства етичних смислів. Вони сприймаються як заповіді, які Абсолют (Бог) відкрив людям. Боже Одкровення сприймають як дароване священне знання – повне, бездоганне і найголовніше серед усіх знань [3, с. 142].

Основною ознакою фідеїстичного слова як складника мовного коду релігійного сугестивного дискурсу є неконвенційне розуміння мовного знака, тобто сприйняття слова не як умовного позначення предмета (у широкому сенсі слова), а як його (предмета) складник або навіть сутність. Звідси віра в те, що словом можна зашкодити людині або врятувати її,

створити потрібну річ, відвести неприємність тощо; помилка ж у словесному ритуалі може прогнівити вищі сили, а тим самим зашкодити людині. Інакше кажучи, слово ототожнюється з річчю, яку воно називає. Неконвенційне сприйняття слова в релігіях Писання (християнство, іудаїзм, мусульманство, зороастризм та ін.) створює атмосферу особливого ставлення до мовлення, спілкування з Богом. Успішність релігійної практики, молитви ставиться в пряму залежність від автентичності сакрального тексту; його спотворення вважають блюзнірством, небезпечним для душі вірного. Саме феномен неконвенціонального сприйняття знака ґрунтується на вірі в чарівність і святість слова [3, с. 143–144].

Специфіка фідеїстичних текстів полягає в приписуванні мовним знакам (словом, словесним формулам, повідомленням і порядку їхнього розташування певних трансцендентних (ті, що виходять за межі) властивостей, зокрема магічних: божественне або демонічне походження, сакральність або профанність (оскверняти) тощо. Ця особливість фідеїстичного слова значною мірою залежить від його фасцинуючого впливу на адресата, тобто максимальної здатності переконувати, хвилювати, навіювати тощо.

За Н. Артюною, *образ* – це джерело основних семіотичних понять, структура яких створюється завдяки взаємодії двох принципово різних планів: плану вираження і змістовому плані. За словами науковця, в основі символу та метафори лежить образ, який, своєю чергою, мають дистинктивні ознаки. Метафора акцентована на значенні, яке набирає чіткість і може увійти в лексичний фонд мови. Для символу характерна проста й чітка форма, яку легко впізнати. Символ має графічне відображення, а метафора його не потребує. У метафорі зберігається цілісність образу, який може відійти на задній план, але не розпадається, тоді як символ у своїй тенденції до спрощення може відображати окрему ознаку образу (форму, колір та ін.). Поділ образу на символічні елементи дає змогу його зрозуміти. Образ перетворюється в тексті в символи. Метафора поглиблює розуміння реальності, а символ виходить за її межі. Отже, метафора відображає мовленнєві значення, які укладаються в образну оболонку, а символ виражає загальні ідеї [2, с. 5–33].

Поняття «виразність мовлення» поєднує в собі два окремі, але взаємозалежні аспекти, що становлять діалектичну єдність: *емоційну насиченість* (експресивність) та *образність* (зображувальність).

Засоби виразності традиційно поділяють на виразні – синтаксичні фігури (анафори, антитези, повтори та ін.) та образотворчі – тропи (уживання слова, його вираження в переносному значенні за допомогою метафор, порівняння, гіперболи тощо).

За біблійними текстами середньоанглійського періоду, жінку Бог створює із ребра чоловіка. Це своєрідна сугестія в релігійному дискурсі на те, як з'явилася жінка, відтворена за допомогою гіперболи. Наприклад:

(1) *And the LORD God caused a deep sleep to fall upon Adam, and he slept: and he took one of his ribs, and closed up the flesh instead thereof... And the rib, which the LORD God had taken from man, made he a woman, and brought her unto the man* (Genesis 2: 21–22).

Жінка – це світло, тому на початку її основна функція полягала в тому, щоб бути поруч із чоловіком та створити одну сім'ю. Сугестія здійснюється за допомогою повторюваності сполучника «**and**». Наприклад:

(2) *Therefore shall a man leave his father and his mother, **and** shall cleave unto his wife: **and** they shall be one flesh* (Genesis 2: 24).

У контексті жінки та яблука спокуси сугестивність виводиться через вчинок і наслідок (непослух і покарання), з експлікацією покарання (важкі пологи). Суворість покарання увиразнюється за допомогою такої стилістичної фігури, як асиндетон та повторів насамперед

особового займенника *thou (thee, thy)*, іменника *sorrow*, сполучника *and* у другій частині речення(приклад (3)). Наприклад:

(3) *Unto the woman he said, I will greatly multiply **thy sorrow and thy** conception; in **sorrow thou** shalt bring forth children; **and thy** desire shall be to **thy** husband, **and** he shall rule over **thee*** (Genesis 3: 16).

На протигагу сучасності, у біблійному сугестивному дискурсі, зокрема, у розділі *Ephesians*, наголошено на тому, що жінка має бути покійрна та слухатися свого чоловіка. Така сугестивність забезпечується залученням порівнянь (приклад (4), (5)). Наприклад:

(4) *Wives, submityourselvesuntoyourownhusbands, asuntotheLord. For the husband is the head of the wife, even as Christ is the head of the church: and he is the saviour of the body* (Ephesians 5: 22–23).

(5) *Therefore as the church is subject unto Christ, so let the wives be to their own husbands in every thing* (Ephesians 5: 24).

Натомість чоловік повинен любити так сильно свою дружину, як Христос любив свою Церкву, сугестивність реалізується за допомогою повторення емфатичних конструкцій (6), які поєднуються сполучним словом «that» та порівняння(7), де кохання повинне бути чистим, святим та без пороків, як і Церква. Наприклад:

(6) *Husbands, love your wives, even as Christ also loved the church, and gave himself for it; **That** he might sanctify and cleanse it with the washing of water by the word, **That** he might present it to himself a glorious church, not having spot, or wrinkle, or any such thing; but **that** it should be holy and without blemish* (Ephesians 5: 25–27).

(7) *So ought men to love their wives as their own bodies. He that loveth his wife loveth himself* (Ephesians 5: 28).

Сугестія, що спрямована на формування бажаних рис (мудра берегиня, мовчазна, скромна (8), (9)) у жінки, забезпечується вживанням паралельної конструкції (приклад (10)), порівняння, підсиленого протиставним сполучником **but** (8). Полісендитон сполучника **and** сукупно з метафорою та метонімією покликані забезпечити бажаний ефект прихованої спонукальності (9). Наприклад:

(8) *Every wise woman buildeth her house: **but** the foolish plucketh it down with her hands* (Proverbs 14: 1).

(9) *Strength **and** honour are her clothing; **and** she shall rejoice in time to come. She openeth her mouth with wisdom; **and** in her tongue is the law of kindness* (Proverbs 31: 24–25).

(10) *House and riches are the inheritance of fathers: and a prudent wife is from the LORD* (Proverbs 19: 14).

Нерозважлива та лайлива дружина в релігійному дискурсі визнається карою Господньою, для її зображення використовують такі сугестивні засоби, як-от: порівняння з антитезою (11), (12), інверсія (11) та паралельні конструкції (13), які формують у реципієнта стійкий стереотип небажаного, неприйняттого іміджу жінки. Наприклад:

(11) *As a jewel o fgoldin a swine's snout, **so** is a fair woman which is without discretion* [Proverbs 11: 22].

(12) *It is better to dwell in the corner of the housetop, **than** with a brawling woman and in a wide house* [Proverbs 25: 24].

(13) *A foolish son is the calamity of his father: and the contentions of a wife are a continual dropping* [Proverbs 19: 13].

Отже, образ «жінки» в середньоанглійський період в біблійних текстах – це символ мудрості, любові, материнства, покійрності, скромності, вірності. Однак жінка не завжди

залишається такою та всупереч всім канонам та заповідям, виявляючи свою непокірність, гріховність та емоційність, яка відображається через її балакучість, сварливість та цікавість. Провідну роль у формуванні потрібного образу жінки відіграють такі тропи та засоби виразності, як: метафора, метонімія, гіпербола, порівняння, полісиндетон, асиндетон, повторення сполучників та емпатичних конструкцій, паралельні конструкції, які сукупно мають сугестивний вплив на реципієнта.

ЛІТЕРАТУРА

1. Апресян Ю. Д. Образ человека по данным языка: попытка системного описания / Ю. Д. Апресян // Вопросы языкознания. – 1995. – № 1. – С. 45–53.
2. Арутюнова Н. Д. Метафора и дискурс: Вступ. статья // Н. Д. Арутюнова // Теория метафоры : сб. науч. трудов. – Москва : Прогресс, 1990. – С. 5–33.
3. Бацевич Ф. С. Основы коммуникативной лингвистики / Ф. С. Бацевич. – Київ, 2004. – 344 с.
4. Богачевська І. В. Релігійний дискурс і релігійний ритуал / І. В. Богачевська // Мультиверсум. Філософський альманах. – Київ : Центр духовної культури, 2006. – № 54.
5. Голубовська І. О. Етнічні особливості української національно-мовної картини світу / І. О. Голубовська // Studia Linguistica: зб. наук. праць до 80-річного ювілею професора Ф. О. Нікітіної / Київськ. націон. ун-т імені Тараса Шевченка. – Київ : Вид-во КНУ ім. Т. Шевченка, 2010. – Вип. 4.
6. Гончаров Г. А. Суггестия: теория и практика [Текст] / Геннадий Аркадиевич Гончаров. – Москва : КСП, 1995. – 320 с.
7. Грановская Р. М. Психология веры / Рада Михайловна Грановская. – Санкт-Петербург : Издательство «Речь», 2004. – 576 с.
8. Ільницька Л. Л. Англомовний сугестивний дискурс : дис... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 – германські мови / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2006. – 222 с.
9. Ільницька Л. Л. Вербальні та невербальні засоби встановлення репрезентативної системи в НЛП / Леся Леонідівна Ільницька // Наук. вісник Чернівецького ун-ту: Серія “Германська філологія”: зб. наук. праць. – Чернівці : Рута, 2003. – Вип. 156. – С. 99–106.
10. Ільницька Л. Л. Глибинні і поверхневі структури НЛП комунікації / Леся Леонідівна Ільницька // Мовні і концептуальні картини світу: зб. наук. праць. – Київ : ВПЦ Київський університет, 2003. – Вип. 9. – С. 115–120.
11. Климентова О. В. Вербальна сугестія та емоції (на матеріалі українських молитов) // Олена Вадимівна Климентова. – Київ : Карбон ЛТД, 2012. – 320 с.
12. Слухай Н. В. Лингвистика сферы сакрального: русская культурно-языковая традиция (введение) / Наталья Віталіївна Слухай // Біблія і культура. – Чернівці : Рута, 2008. – Вип. 10. – С. 116–124.
13. Слухай Н. В. Суггестия и коммуникация: лингвистическое программирование поведения человека: учебно-методическое пособие / Наталья Виталиевна Слухай. – Київ : Издательско-полиграфический центр «Киевский университет», 2012. – 319 с.
14. Спивак Д. Л. Измененные состояния сознания: психология и лингвистика / Дмитрий Леонидович Спивак. – Санкт-Петербург : “Издательский Дом Ювента”; Филологический ф-т СПбГУ, 2000. – 296 с.
15. Чернишова Ю. О. Релігійний текст, стиль, дискурс: уточнення понять [Електронний ресурс] / Ю. О. Чернишова. – Режим доступу : http://philology.knu.ua/library/zagal/Studia_Linguistica_6_2/361_365.p
16. King James Bible [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.bibleonline.ru/bible/eng/45/01/#2-27>

Тарасюк А. Суггестивные языковые средства выразительности при создании образа женщины в религиозном дискурсе среднеанглийского языка.

Статья посвящена суггестивным языковым средствам выразительности, которые используются при создании образа женщины в религиозном дискурсе среднеанглийского языка. Исследовано истоки понятия религиозного дискурса и выделены признаки фидеистичного слова как составляющей языкового кода религиозного дискурса. Определено понятие «образа» и выяснена роль метафоры и символа при его формировании. Рассмотрены и проанализированы образ, который был присущен для женщины в среднеанглийский период, а также как он воспроизводится с помощью языковых средств выразительности в суггестивном тексте.

Ключевые слова: *религиозный дискурс, образ, символ, метафора, средства выразительности.*

Abstract

Tarasiuk A. Suggestive language means in creating woman's image in the religious discourse of the Middle English language.

Introduction. This article is devoted to the expressive means which are used to reproduce the suggestion in describing the image "woman" in the Biblical texts of the Middle English period. The postulate that any natural language reflects a certain way of perception and organization of the world determines both the attention to the mental representation of speech phenomena and the recognition of the cultural influence factor on the linguistic personality. Christian linguistic culture, on the one hand, is transcultural, trans-civilizational, and, on the other hand, it is heterogeneous both in time and in stages. Therefore, it is difficult to determine its ethnic, cultural, linguistic boundaries. The interrelationships of Christian linguistic cultures were not static and evolved over centuries on the principle of intercultural dialogue

The purpose of the article is to examine suggestive language means involved in creating woman's image in the Middle English religious discourse.

Methods. In the article the following methods are used: a general method of linguistic observation and description of language phenomena; the descriptive method and the method of analysis; the method of selection and generalization of information; the method of critical understanding of the information.

Results. The origin and the nature of the religious discourse and the main features of the fideistic word as a constituent in suggestive discourse are researched. The main features and constituents of the image, the role of metaphors and symbols were described. The image which was typical for a woman in the Middle English period was considered and analyzed.

Originality. The originality of the problem has a certain value by itself, because the analyses of the suggestion in the Biblical texts of the Middle English period didn't receive sufficient coverage and haven't yet been a subject of a thorough investigation either.

Conclusion. Thus, the image of "women" of the Middle English period in the Biblical texts is a symbol of wisdom, love, motherhood, humility, modesty and loyalty. However, the woman did not always behave in such a way and to the contrary she revealed her disobedience, sinfulness and emotionality (these manifestations are reflected through her talkativeness, indignation and curiosity). Moreover, the leading role in creating the image of "women" is made by such tropes and expressive means as: metaphor, metonymy, hyperbole, comparison, polysyndeton, asyndeton, repetition of conjunctions and emphatic structures, parallel structures, which together have suggestive effects on the recipient.

Key words: *religious discourse, image, symbol, metaphor, expressive means.*

References

1. Apresyan Yu. D. *Obraz cheloveka po dannym yazyika: popytka sistemnogo opisaniya* / Yu.D. Apresyan // *Voprosy yazyikoznaniya*. – 1995. – № 1. – S. 45–53.
2. Arutyunova N. D. *Metafora i diskurs: Vstup. statya* // N. D. Arutyunova // *Teoriya metafory: sb. nauch. trudov*. – Moskva : Progress, 1990. – S. 5–33.
3. Batsevych F. S. *Osnovy komunikatyvnoi linhvistyky* / F. S. Batsevych. – Kyiv, 2004. – 344 s.
4. Bohachevska I. V. *Relihiinyi dyskurs i relihiinyi rytual* / I. V. Bohachevska // *Multyversum. Filosofskiy almanakh*. – Kyiv : Tsentr dukhovnoi kultury, 2006. – № 54.
5. Holubovska I. O. *Etnichni osoblyvosti ukrainskoi natsionalno-movnoi kartyny svitu* / I. O. Holubovska // *Studia Linguistica: zb. nauk. prats do 80-richnoho yuvileiu profesora F. O. Nikitinoi* / Kyivsk. natsion. un-t imeni Tarasa Shevchenka. – Kyiv : Vyd-vo KNU im. T. Shevchenka, 2010. – Vyp. 4.
6. Goncharov G. A. *Suggestiya: teoriya i praktika [Tekst]* / Gennadiy Arkadievich Goncharov. – Moskva : KSP, 1995. – 320 s.
7. Granovskaya R. M. *Psihologiya veryi* / Rada Mihaylovna Granovskaya. – SPb.: Izdatelstvo «Rech», 2004. – 576 s.
8. Ilnytska L. L. *Anhlomovnyi suhestyvnyi dyskurs:dys... kand. filol. nauk: 10.02.04* / Kyivskiy natsionalnyi un-t im. Tarasa Shevchenka. – Kyiv, 2006. – 222 s.
9. Ilnytska L. L. *Verbalni ta neverbalni zasoby vstanovlennia reprezentatyvnoi systemy v NLP* / Lesia Leonidivna Ilnytska // *Nauk. visnyk Chernivetskoho un-tu: Seriya "Hermanska filolohiia"*: zb. nauk. prats. – Chernivtsi : Ruta, 2003. – Vypusk 156. – S. 99–106.
10. Ilnytska L. L. *Hlybynni i poverkhnevi struktury NLP komunikatsii* / Lesia Leonidivna Ilnytska // *Movni i kontseptualni kartyny svitu: zb. nauk. prats.* – Kyiv : VPTs Kyivskiy universytet, 2003. – Vypusk 9. – S. 115–120.
11. Klymentova O. V. *Verbalna suhestiia ta emotsii (na materialy ukrainskykh molytov)* // Olena Vadymivna Klymentova. – Kyiv : Karbon LTD, 2012. – 320 s.
12. Sluhay N. V. *Lingvistika sferyi sakralnogo: russkaya kulturno-yazykovaya traditsiya (vvedenie)* / Natalya Vitaliivna Sluhay // *Bibliya i kultura*. – Chernivtsi : Ruta, 2008. – Vip. 10. – S. 116–124.
13. Sluhay N. V. *Suggestiya i kommunikatsiya: lingvisticheskoe programmirovaniye povedeniya cheloveka: uchebno-metodicheskoe posobie* / Natalya Vitalievna Sluhay. – Kyiv : Izdatelsko-poligraficheskyy tsentr «Kievskiy universitet», 2012. – 319 s.
14. Spivak D. L. *Izmenennyye sostoyaniya soznaniya: psihologiya i lingvistika* / Dmitriy Leonidovich Spivak. – SPb.: "Izdatelskiy Dom YUventa"; Filologicheskyy f-t SPbGU, 2000. – 296 s.
15. Chernyshova Yu. O. *Relihiinyi tekst, styl, dyskurs: utochnennia poniat [Elektronnyi resurs]* / Yu. O. Chernyshova. – Rezhym dostupu : [/http://philology.knu.ua/library/zagal/Studia_Linguistica_6_2/361_365.p](http://philology.knu.ua/library/zagal/Studia_Linguistica_6_2/361_365.p)
16. King James Bible [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <https://www.bibleonline.ru/bible/eng/45/01/#2-27>.